

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru plata eșalonată a despăgubirilor stabilite potrivit dispozițiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, ale Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, precum și ale Legii nr. 393/2006 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și a Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 9/1998, republicată, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006

Secțiunea I

Titlul prezentului act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanță de urgență pentru plata eșalonată a despăgubirilor stabilite potrivit dispozițiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, ale Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, precum și ale Legii nr. 393/2006 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la

Belgrad la 24 noiembrie 1923, și a Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 9/1998, republicată, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

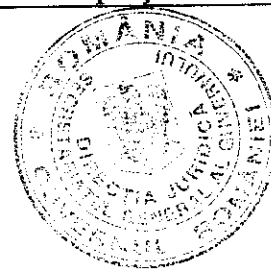
Reglementarea modului de plată a sumelor reprezentând despăgubiri pentru cetățenii români prejudiciați în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și, respectiv, Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924 este stabilită, în momentul de față, prin Legea nr. 9/1998, republicată, Legea nr. 290/2003, cu modificările ulterioare, și, respectiv, Legea nr. 393/2006.

În acest moment, plata sumelor reprezentând despăgubiri acordate potrivit Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 implică un efort deosebit pentru bugetul de stat și este îngreunată, din punct de vedere financiar și procedural, de creșterea rapidă a numărului de executări silite.

Cuantumul despăgubirilor stabilite în momentul de față și ce urmează a fi plătite potrivit Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 este de cca. 1200 milioane lei, reprezentând aproximativ 8.270 cereri soluționate. Totodată, la nivel național există în diferite stadii de soluționare aproximativ alte 8.700 cereri ale persoanelor îndreptățite potrivit actelor normative amintite.

Pe seama sumelor datorate, în anul 2012 s-au înființat popriri asupra conturilor statului român într-un cuantum de aproximativ 630 milioane de lei, din care aproximativ 100 milioane de lei reprezintă actualizare debit plus cheltuieli de executare (30 % reprezintă onorariu executor și onorariu avocațial) și se estimează ca în anul 2013 acestea să ajungă la suma de cca. 800 milioane de lei.

Având în vedere impactul acestor sume asupra bugetului de stat, se impune identificarea unei modalități de plată care să permită despăgubirea tuturor persoanelor îndreptățite.

Pentru atingerea acestui deziderat, având în vedere necesitatea respectării țintei de deficit bugetar asumate, iar, pe de altă parte, necesitatea respectării drepturilor persoanelor îndreptățite la despăgubiri potrivit Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006, se impune eșalonarea plăților sumelor acordate potrivit actelor normative amintite.

Totodată, noțiunea de “prejudiciu rămas neacoperit”, introdusă prin art. 3 din Legea nr. 9/1998, nu a fost definită prin niciun alt text legal în vigoare. La o analiză sumară se poate constata faptul că, în măsura în care se vorbește de un prejudiciu rămas neacoperit, se pune în discuție atât noțiunea de prejudiciu cât și măsura cu caracter reparatoriu aplicată pentru acoperirea acestuia. Tot din analiza sintagmei utilizate de legiuitor se deduce faptul că aceste măsuri reparatorii au existat și că pot fi parțiale sau totale, acest lucru urmând a fi analizat în contextul soluționării cererii de acordare de despăgubiri în temeiul Legii nr. 9/1998 precum și a documentelor doveditoare din dosar.

Referitor la stadiul de soluționare a cererilor depuse în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, s-a constatat faptul că, în acest moment, comisiile județene de aplicare a Legii nr. 9/1998 și 290/2003 au în lucru un număr de aproximativ 2.600 de dosare întocmite în baza Legii nr. 9/1998. Acest număr cuprinde atât dosare care nu au fost încă soluționate precum și dosare care au parcurs procedura analizării de către Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, fiind soluționate prin invalidare, în această din urmă situație, fiind necesară reanalizarea lor de către comisiile județene și emiterea unor noi hotărâri de soluționare a cererilor.

Adițional acestor dosare, comisiile județene primesc în permanență dosare invalidate de către Serviciul pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 pe măsură ce procesul de analiză a hotărârilor se desfășoară.

Pe de altă parte, comisiile județene de aplicare a Legii nr. 9/1998 și a Legii nr. 290/2003 au în analiză și un număr de 6.100 de dosare întocmite în temeiul Legii nr. 290/2003, care nu au fost soluționate până la acest moment.

2. Schimbări preconizate

Modificările aduse prin prezentul proiect de lege vizează, în principal:

Despăgubirile pentru cetățenii români prejudiciați în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, și, respectiv, Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb

de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, stabilite potrivit Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003, și, respectiv, Legii nr. 393/2006, urmează a fi eșalonate pe o perioadă de 10 ani.

Plata despăgubirilor stabilite potrivit Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003, și, respectiv, Legii nr. 393/2006 se va face în tranșe egale, anuale. Cuantumul fiecărei tranșe nu poate fi mai mic de 20.000 lei.

Sumele respective se vor actualiza cu indicii prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică. Actualizarea se realizează prin aplicarea indicelui prețurilor de consum aferent perioadei cuprinse între începutul lunii următoare celei în care a fost emis titlul de plată și sfârșitul lunii anterioare datei plății efective a fiecărei tranșe.

Prin noțiunea de „titlu de plată”, în înțelesul proiectului de ordonanță de urgență, se înțelege hotărârea comisiei județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006, respectiv decizia de plată emisă de către vicepreședintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților care coordonează aplicarea Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006.

În conformitate cu dispozițiile art. 7 din Legea nr. 9/1998, republicată, titlu de plată îl reprezintă decizia emisă de către vicepreședintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților prin care se validează hotărârea comisiei județene sau a municipiului București pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, aceasta din urmă fiind supusă controlului administrativ al A.N.R.P.

Prin modalitatea de plată propusă, Guvernul României nu numai că nu refuză plata acestor despăgubiri, ci se obligă la plata eșalonată a sumelor prevăzute în deciziile de plată și hotărârile prin care se stabilește cuantumul despăgubirilor.

Plata eșalonată a creanțelor asupra statului nu este interzisă în niciun mod de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar executarea *uno icto* constituie doar o altă modalitate de executare, fără ca acest lucru să însemne că este singura și unica modalitate posibilă de executare pe care un stat o poate aplica.

Reglementarea modalității de plată eșalonată a cuantumului despăgubirilor acordate persoanelor îndreptățite potrivit Legii nr. 9/1998, Legii nr. 190/2003 și Legii nr. 393/2006 este rezultatul efectului sistemic, structural pe care acestea îl au asupra bugetului de stat, având în vedere, pe de o parte necesitatea respectării țintei de deficit bugetar asumate, iar, pe de altă parte, necesitatea respectării drepturilor persoanelor îndreptățite la despăgubiri potrivit Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006, prin aplicarea unor modalități de plată care să permită despăgubirea tuturor persoanelor îndreptățite.

Totodată, pentru a contura obiectul aplicării actului normativ, se impune a defini și modalitatea de probă și cuantificare a prejudiciului acoperit, întrucât prejudiciul rămas neacoperit nu poate fi definit decât prin diferența dintre dimensiunea prejudiciului suferit și prejudiciul acoperit.

Prin urmare, în cuprinsul textelor legale care au ca obiect acordarea de despăgubiri în temeiul Legii nr. 9/1998 este absolut necesar a fi definită modalitatea de stabilire a dimensiunii prejudiciului acoperit în scopul definirii însuși a obiectului de reglementare a Legii nr. 9/1998. În același timp, o mai clară definire a obiectului de reglementare a actului normativ reprezintă un mijloc de a unifica posibilele interpretări ale textului legal precum și de a împiedica interpretarea abuzivă sau eronată a actului normativ.

Se impune stabilirea unui **termen rezonabil** înăuntrul căruia procesul de analiză și soluționare a cererilor depuse în baza celor două acte normative să se poată finaliza. În acest sens, se propune introducerea unui termen cert de 18 luni de la data intrării în vigoare a ordonanței, în care comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006, sunt obligate să analizeze și soluționeze cererile de acordare a compensațiilor, rămase nesoluționate.

3. Alte informații

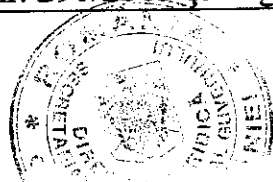
Justificarea urgenței

Având în vedere obligațiile asumate de țara noastră prin acordurile negociate cu organismele financiare internaționale în privința țintei de deficit bugetar stabilite pentru acest an, dar și a importanței și volumului obligațiilor financiare concurente ale statului, măsura eşalonării plății despăgubirilor este nu numai urgentă, dar singura în măsură a face posibilă executarea integrală a acestora.

În absența unei norme care să consacre modalități de plată în mod eşalonat a despăgubirilor stabilite prin aceste acte normative, sunt în prezent declanșate proceduri individuale de executare silită care, în mod inevitabil, au ca efect blocaje în funcționarea instituțiilor publice și care duc la soluționarea selectivă a problematicii despăgubirilor pentru un număr mic de dosare și de beneficiari.

Lipsa de intervenție în acest sens are ca rezultat imposibilitatea plății în ordine cronologică a despăgubirilor cuvenite persoanelor îndreptățite și acordarea de cheltuieli accesorii drepturilor cuvenite nejustificat de mari și împovărătoare pentru Guvernul României și implicit pentru statul român.

Situația extraordinară ce obligă la adoptarea unor soluții de aceeași natură este generată de imposibilitatea de a asigura sumele suplimentare pentru plata tuturor despăgubirilor acordate în urma aplicării Legii nr. 9/1998, Legii nr. 290/2003 și Legii

nr. 393/2006, fără afectarea echilibrului bugetar.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macro-economic

2. Impactul asupra mediului de afaceri

- Nu este cazul.

3. Impactul social

Acordarea de despăgubiri civile persoanelor îndreptățite sub formă de compensații bănești, implică un real suport financiar pentru persoanele în discuție, și repararea, atât din punct de vedere financiar, cât și moral, a unor nedreptăți/abuzuri săvârșite în mod direct asupra acestora.

Introducerea unei modalități de plată a despăgubirilor în mod eșalonat va avea ca rezultat imediat creșterea numărului de beneficiari plătiți anual, diminuarea considerabilă a numărului de dosare plătite în cadrul procedurii de executare silită și, implicit, diminuarea efortului bugetar.

4. Impactul asupra mediului

- Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

Indicatori	Anul Curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7
Impact financiar, cheltuieli buget de stat plus/ minus	450	248,4	278,2	311,6	348,9	385,42

MILIOANE LEI

➤ Suma estimată pentru anul curent reprezintă suma alocată pentru despăgubiri, în bugetul de stat pe anul 2013.

➤ Sumele estimate pentru următorii patru ani reprezintă tranșa I și următoarele tranșe din despăgubirile rezultate ca urmare a aplicării Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003.

Secțiunea a 5-a
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

- se modifică Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 18 aprilie 2007;
- se modifică Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 14 iulie 2003, cu modificările ulterioare;
- se modifică Legea nr. 393 din 30 octombrie 2006 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și a Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924;
- se modifică Hotărârea Guvernului nr. 286 din 4 martie 2004 privind unele măsuri referitoare la funcționarea Comisiei centrale și a comisiilor județene și a municipiului București pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, publicată în Monitorul Oficial nr. 250 din 22 martie 2004;
- se modifică Hotărârea Guvernului nr. 753/1998 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, publicată în Monitorul Oficial nr. 458 din 30 noiembrie 1998, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea Guvernului nr. 1277 din 17 octombrie 2007 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 18 aprilie 2007;

septembrie 1940, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 753/1998, publicată în Monitorul Oficial nr. 728 din 26 octombrie 2007;

- se modifică Hotărârea nr. 1120 din 30 august 2006 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, cu modificările și completările ulterioare.

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

1. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația europeană în materie

2. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

3. Evaluarea conformității

4. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

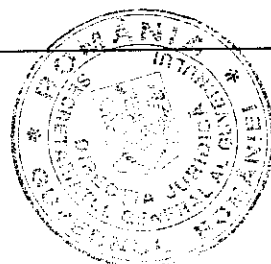
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ;

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării;

- c) Consiliul Economic și Social;
- d) Consiliul Concurenței;
- e) Curtea de Conturi.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul prezentului act normativ prin avizul nr.95/2013.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ
- Nu este cazul.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
- Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru plata eşalonată a despăgubirilor stabilite potrivit dispozițiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, ale Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, precum și ale Legii nr. 393/2006 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea fostului Regat al Sârbilor, Croaților și Slovenilor, în urma aplicării Protocolului privitor la câteva insule de pe Dunăre și la un schimb de comune între România și Iugoslavia, încheiat la Belgrad la 24 noiembrie 1923, și a Convenției dintre România și Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, relativă la regimul proprietăților situate în zona de frontieră, semnată la Belgrad la 5 iulie 1924, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 9/1998, republicată, Legii nr. 290/2003 și Legii nr. 393/2006

PRIM-MINISTRU

VICTOR - VIOREL PONTA

